

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/153428,Krakowski-IPN-remontuje-groby-weteranow-walk-o-niepodleglosc-Polski.html>
02.05.2024, 20:24

Krakowski IPN remontuje groby weteranów walk o niepodległość Polski

Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Krakowie zbudowało i wyremontowało w ubiegłych latach kilkadziesiąt grobów osób zasłużonych dla Polski, przede wszystkim weteranów walk o niepodległość.

IPN współpracuje w tych działaniach z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim. Finalizowane są procedury formalne związane z remontami następnym kilkunastu grobów. Plan na przyszłe lata obejmuje kilkadziesiąt kolejnych mogił. Obecnie realizowane są remonty grobów następujących osób:

- **Leonard Dunin-Brzeziński, cmentarz Rakowicki, kwatera 5 wojskowa, rząd pld., grób nr 8**

Gen. bryg. Leonard Dunin-Brzeziński (1862-1941), jako były oficer armii rosyjskiej, w 1918 r. wstąpił do Wojska Polskiego. Był żołnierzem 5. Dywizji Syberyjskiej, w 1920 r. dostał się do niewoli bolszewickiej, działał w Związku Sybiraków w Warszawie.

- **Adam Chudzik, cmentarz Rakowicki, kwatera XXIV b, rząd 3, grób nr 16**

Adam Chudzik (1896-1950), ochotnik Legionów Polskich, walczył w obronie Lwowa oraz w wojnie polsko-bolszewickiej, w dwudziestoleciu międzywojennym służył w Żandarmerii Wojskowej, żołnierz 2. Korpusu Polskiego, walczył o Monte Cassino.

- **Aleksander Dellman, cmentarz Rakowicki, kwatera XIXA, rząd 16, grób nr 1**

Płk. Aleksander Dellman (1894-1969) ps. „Dziadek”, żołnierz Armii Polskiej we Francji gen. Józefa Hallera, służba zawodowa w Wojsku Polskim w okresie dwudziestolecia międzywojennego (5. Pułk Strzelców Podhalańskich, następnie 3. Pułk Strzelców Podhalańskich i 86. pułk piechoty), uczestnik kampanii wrześniowej w ramach 13. pułku piechoty, uczestnik konspiracji ZWZ-AK w Tarnowie i Krakowie, po wojnie organizator Armii Polskiej w Kraju, więzień komunistycznego aparatu represji.

- **Kwatera Września 1939**

Kontynuacja prac remontowych kwatery wojennej żołnierzy Września 1939 – zbiorowa mogiła, w której pochowanych jest sześciu żołnierzy WP: **Zdzisław Mielec** oraz dwóch żołnierzy WP o nieznanym personaliach – zginęli we wrześniu 1939, **Marian Kwiatkowski** i **Ludwik Łapczyński** – zmarli z ran 1 września 1939, **Józef Głowacz** – zmarł z powodu ran w styczniu 1940.

- **Adam Tarnowski, cmentarz parafialny w Jangrocie**

Adam Tarnowski (1911-1946) ps. „Olek”, oficer Wojska Polskiego, organizator i kierownik Rady Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość na powiat Olkusz. Został zastrzelony przez funkcjonariuszy komunistycznego aparatu represji w Trzyciążu 10 października 1946 r.

- **Bolesław Zmysło, cmentarz parafialny w Bolesławiu**

Bolesław Zmysło (1903-1920), żołnierz V Batalionu Strzelców Olkuskich, który to batalion w ramach 9. Pułku Piechoty Legionów brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej na terenie Łotwy. Zmarł 3 lutego 1920 r. w Krasławiu.

- **Marian Hyla, cmentarz parafialny w Jordanowie**

Ppłk. Marian Hyla (1891-1971), uczestnik wojny polsko-ukraińskiej, wojny polsko-bolszewickiej oraz kampanii wrześniowej 1939 r. na wybrzeżu. W dwudziestoleciu międzywojennym w służbie wojskowej, m.in. w 12. pułku piechoty w Wadowicach, dowódca w jednostkach Korpusu Ochrony Pogranicza oraz komendant Powiatowej Komendy Uzupełnień.

- **Zbigniew Kondal, cmentarz parafialny w Olszówce**
 Ppor. Zbigniew Kondal (1917-1945) ps. „Dick”, uczestnik kompanii wrześniowej 1939 r, oficer Armii Krajowej, 2. pułku piechoty Legionów AK i 1. Pułku Strzelców Podhalańskich AK. W lipcu 1945 r. został zastrzelony przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa podczas obławy.
- **Aleksander Krzystyniak, cmentarz komunalny w Nowym Targu**
 Aleksander Krzystyniak (1911-1944) „Szarotka”, partyzant Armii Krajowej, zginął podczas niemieckiej obławy we wrześniu 1944 r. na Lubaniu.
- **Wincenty Kręcichwost, cmentarz komunalny w Ryglicach**
 Wincenty Kręcichwost, żołnierz 38. pułku piechoty Strzelców Lwowskich, poległ 7 września 1939 r. w miejscowości Joniny.
- **Bracia Bolesław i Zbigniew Machowiczowie, cmentarz komunalny w Wieliczce**
 Zbigniew Machowicz (1900-1918), student Politechniki Lwowskiej, wstąpił jako ochotnik do Legionów Polskich, zginął tragicznie w październiku 1918.
 Bolesław Machowicz (1899-1920), student Politechniki Lwowskiej, walczył w szeregach 53. Pułku Piechoty Legionów w wojnie polsko-bolszewickiej, zginął pod Rohatynem we wrześniu 1920 r.
- **Ignacy Boduch, cmentarz parafialny w Szczucinie**
 Ignacy Boduch (1915-1945) ps. „Tarzan”, żołnierz Armii Krajowej (placówka „Malwina”), dowódca drużyny z Odmętu. 25 lipca 1945 r. został zastrzelony przez funkcjonariuszy komunistycznego Urzędu Bezpieczeństwa w Dąbrowie Tarnowskiej.
- **Henryk Leks, cmentarz parafialny w Sancygniowie**
 Henryk Leks (1904-1971), żołnierz Wojny Obronnej 1939, żołnierz 2. Korpusu Polskiego, uczestnik walk o Monte Cassino, Ankonę i Bolonię.
- **Mieczysław Podolski, cmentarz komunalny w Kielcach**
 Mieczysław Podolski (1890-1969), wstąpił do Legionów Polskich, służył w 4. pułku piechoty a następnie w I Korpusie Polskim gen. Józefa Dowbor-Muśnickiego, podczas II wojny światowej uczył na tajnych kompletach w Warszawie, nauczyciel i dyrektor szkoły.
- **Jerzy Kudas, cmentarz parafialny w Kunowie**
 Jerzy Kudas (1915-1944) ps. „Karaś”, przed wojną służył w 6. Pułku Lotniczym we Lwowie, kierował oddziałem lotniczym zapasowym na obszarze Okręgu Radom-Kielce Armii Krajowej, brał udział w akcjach dywersyjnych, zginął podczas próby aresztowania przez Niemców w czerwcu 1944 r.